

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 35 • lipiec 2009 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Fotografia. Dokument czy sztuka?

Bezpiecznie nad wodą

Kontrole kąpielisk

Rządowy program

Świętokrzyskie „Orliki”

W numerze

Czerwcowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Pierwsze kontrole kąpielisk	6
Świętokrzyskie „Orliki”	6
Wieści z urzędu	7
Z Unią na Ty	8
Bezpieczny transport	8
90-lecie powstania policji	9
„Ognista Kula 2009”	9
Kulturalny eksport	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Dziewięcioletnia Iza była komisarzem wystawy fotografii autorstwa jej dziadka, otwartej w Galerii „Okrażak”. W tej trudnej pracy pomagał jej przyjaciel dziadka, Rysiek.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Urodzony w Kurzelowie wybitny matematyk i astronom to Jan Brożek.

Urodził się w Kurzelowie 1 listopada 1585 roku. Początkowo uczył się kurzelowskiej szkole kolegiackiej, w roku 1604 został przyjęty na Wydział Filozoficzny Akademii Krakowskiej. Studiował tam matematykę, astronomię z astrologią, języki klasyczne i filozofię Arystotelesa. Następnie Jan Brożek, jako bakałarz nauk wyzwolonych, wykładał we Włocławku i w szkole parafialnej św. Jana w Krakowie. W 1610 r. otrzymał magisterium sztuk wyzwolonych i doktorat filozofii. W 1614 r. został wykładowcą w Kolegium Mniejszym Akademii Krakowskiej, gdzie objął katedrę astronomii. Po upływie 5 lat młody, 34-letni uczonek, przeszedł do Kolegium Większego Akademii. Równocześnie z badaniami naukowymi i dydaktyką, odbywał liczne podróże po Polsce; odwiedził m.in. Toruń, Gdańsk, Warmię. Brożek interesował się nie tylko matematyką i astronomią. W roku 1620 rozpoczął studia medyczne w Padwie. Trzy lata później uzyskał stopień doktora medycyny. W 1629 roku przyjął święcenia kapłańskie i otrzymał kanonię przy kościele św. Anny w Krakowie. Opublikował jedyną w jęz. polskim pracę „Księdza Jana Brosciusa Przydatek pierwszy do Geometrii Polskiej St. Grzepskiego”. W 1632 r. Jan Brożek został kustoszem biblioteki uniwersyteckiej. W latach następnych był proboszczem w Staszowie i Międzyrzeczu na Podlasiu. W 1650 r. uzyskał doktorat teologii i został dziekanem Wydziału Teologicznego Akademii Krakow-

skiej. W czerwcu 1652 został wybrany rektorem Akademii. Zmarł w listopadzie tego samego roku w czasie zarazy.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje Bogumił Stępień. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

10 lipca mija 36. rocznica ważnego wydarzenia w dziejach kieleckiego sportu. O jakie wydarzenie chodzi?

Na odpowiedzi czekamy do 30 lipca 2009 roku, pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Czerwcowy przegląd wydarzeń

Symbolicznym wbiciem łopaty rozpoczęto budowę „wylotu wschodniego” z Kielc. W uroczystości wziął udział wicewojewoda Piotr Żołądek. Nowy odcinek drogi ekspresowej nr 74 z Kielc do Cedzyny w kierunku Lublina i Rzeszowa będzie miał prawie 7 kilometrów i odciąży ulicę Sandomierską. Inwestycja zakłada budowę węzła

z tunelem na ulicy Świętokrzyskiej oraz dwujezdniową drogę będącą jej przedłużeniem w kierunku Cedzyny.

Inwestycja będzie kosztować blisko 285 milionów złotych i ma być zrealizowana w czasie 30 miesięcy.

W uroczystości nadania Tadeuszowi Różewiczowi tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego uczestniczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Ceremonia odbyła się w Auli przy ul. Żeromskiego, podczas uroczystego posiedzenia Senatu Uniwersytetu z okazji 40-lecia istnienia uczelni. - Spotkanie z Panem to uśmiechy naszej małej stabilizacji. Tutaj nie obowiązuje hipermarketowy sposób na życie, tutaj życie porządkuje kartoteka - powiedziała, parafrazując słowa poety, wojewoda. Laudację, poprzedzającą nadanie tytułu wygłosił językoznawca, profesor Marek Ruszkowski. W wystąpieniu przytoczył słowa Czesława Miłosza z jego wiersza do Tadeusza Różewicza „Szczęśliwy naród, który ma poetę i w trudach swoich nie kroczy w milczeniu”. W trakcie uroczystości wyróżnienie otrzymała także wojewoda. Medal z okazji 40-lecia istnienia uczelni odebrała z rąk rektora UJK.

O Kielcach - „wspaniałym grodzie nad Silnicą” czytała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba podczas kolejnej imprezy z cyklu „Głośne czytanie nocą” zorganizowanej w kieleckim Antykwariacie Naukowym im. Andrzeja Metzgera. W antykwariacie, w pierwszym dniu obchodów Święta Kielc, spotkało się grono miłośników miasta. Czytali

m.in. Wojciech Lubawski, Janusz Knap, Krzysztof Myśliński, Radosław Nowakowski, Ryszard Mikurda i Ryszard Ziężo.

Przedstawiciele Wojewody wzięli udział w obchodach 90 rocznicy powstania 2 Pułku Artylerii Lekkiej Legionów, który w okresie dwudziestolecia międzywojennego stacjonował w Kielcach. Obchody, zorganizowane przez środowisko rodzin wojskowych, rozpoczęły się mszą św. w Kościele Garnizonowym, a następnie odbyły się uroczystości w Koszarach 2PALL na kieleckim stadionie. W ramach obchodów odbyło się także, w Muzeum Historii Kielc, spotkanie wspomnieniowe z córką Tadeusza Rawicz-Rojka, adiutanta dowódcy Pułku.

Na placu Artystów w Kielcach kampanię „Przeszczep to drugie życie” promował wicewojewoda Piotr Żołądek. Akcja połączona była z plenerową imprezą Polskiego Radia Kielce, której współorganizatorem jest Wojewoda Świętokrzyski. Podczas happeningu promowano udzielanie pierwszej pomocy w razie wypadku nad wodą. Fachowych porad udzielali ratownicy ze Świętokrzyskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża. Każdy kto, zjawił się na placu między godz. 9 a 12 otrzymał także ulotki promujące ideę transplantologii oraz specjalne oświadczenia woli. Podobne spotkania będą odbywać się w każdy czwartek przez całe wakacje.

Swobodne korzystanie z komputera, Internetu i innych narzędzi komunikacyjnych - tak zapowiada się niedaleka przyszłość bibliotek w regionie świętokrzyskim. Wojewoda podpisała porozumienie dotyczące ogólnopolskiego Programu Rozwoju Bibliotek. Umowa o współpracy została zawarta razem z marszałkiem województwa oraz Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Na mocy porozumienia w regionie świętokrzyskim powstanie Partnerstwo na rzecz Rozwoju Bibliotek. Porozumienie przewiduje ponadto, że władze województwa włączą się w promocyjnie i informacyjnie Program Rozwoju Bibliotek, polegający na wsparciu informatycznym, systemie szkoleń bibliotekarzy oraz wsparciu systemu bibliotecznego. W całej Polsce na przedsięwzięcie w ciągu 5 lat przeznaczonych zostanie 30 mln dolarów. Swoją akces do Programu zgłosiło 48 bibliotek z województwa świętokrzyskiego.

Temat miesiąca

Fotografia. Dokument czy sztuka?

Współczesny świat stawia przed fotografią coraz nowe cele. Już dawno aparaty fotograficzne przestały być tylko mechanicznym czy elektronicznym narzędziem do uwieczniania chwil. Fotografia *sensu stricte* dokumentalna przestała istnieć...

Możliwość zamrożenia w kadrze rzeczywistości fascynowała ludzkość od dawna, jednak dopiero pierwsze dekady XIX wieku przyniosły oczekiwany efekt. Nauczyciel, zarazem oficer armii napoleońskiej, Joseph Nicéphore Niepce przypadkiem, podczas prac litograficznych, utrwalił na metalowej płytce obraz rzeczywistości. Jemu też przypisuje się autorstwo pionierskiego zdjęcia. Pierwsza zachowana fotografia pochodzi z 1826 roku, a kolejne próby następowały w bardzo już krótkich odstępach czasu. Konsekwencją tego była znaczna popularyzacja takiej formy obrazowania, co zaowocowało, szczególnie w okresie rewolucji przemysłowej, zapotrzebowaniem warstw mieszczańskich na portrety na wzór arystokratycznych. Z kolei w największych europejskich miastach za najlepszą rozrywkę uważano wtedy rozmaite spektakle wizualne. Do najpopularniejszych ówczesnych zabaw należały między innymi „panoramy”, czyli obrazy z różnych stron świata, wykonane przez wielu malarzy. To jednak bardzo drogie przedsięwzięcie. Zmian w tej dziedzinie zapragnął dokonać Louis Mandé Daguerre, który chciał zastąpić cenne obrazy fotografiami. I gdyby nie to, że w 1827 roku poznał Nipce'a i założył z nim spółkę, to zapewne jeszcze długo ludzkość czekałaby na pierwsze „prawdziwe” fotografie. I już dwa lata później powstała spółka *Niepce-Daguerre*, do której ten pierwszy wniósł swoje wcześniejsze doświadczenia z naświetlaniem płytek, a drugi mechaniczną konstrukcję, z której później powstał pierwszy aparat fotograficzny. Fotografia zaczęła bardzo szybko rozwijać się i popularyzować, wypierając tym samym inne dziedziny sztuki, a przede wszystkim malarstwo. „Kiedy Daguerre dokonał swojego wynalazku, powszechna radość z powstawania obrazu na materiale światłoczułym wynikała z faktu, że fotografowie drogą mechaniczną mogli uzyskać wizerunek przedmiotów i ludzi bardziej dostępny i wiarygodniejszy niż dzieła malarstwa.” – pi-

sała Urszula Czartoryska, krytyk sztuki i znawca fotografii. „W Europie i na kontynencie amerykańskim spełniała swoje usługi fotografia dokumentalna; skromny rejestr wojen domowych, wypadków katastrof, wypraw alpinistów i odkrywców nieznanymi zakątków Egiptu czy Kalifornii.”

Współczesna fotografia dokumentalna niewiele ma już wspólnego z tą dziewiętnastowieczną czy nawet późniejszą. I tylko dzięki naiwnej intuicji w „prawdomówność” przekazu fotograficznego dzisiejsi, najwięksi nawet fotograficy, wygrywają najbardziej prestiżowe konkursy, wystawiają modne wernisaże. Nawet jeden z największych autorytetów fotografii dokumentalnej, Andreas Gursky, którego prace można na pierwszy rzut oka traktować jako czysty dokument, „pomaga” sobie cyfrowymi narzędziami do obróbki fotografii. Oczyszcza zastaną rzeczywistość, wyciera „brudne” elementy krajobrazu, „likwiduje” elektrownię, która „gryzie się” ze spokojną panoramą niemieckiego Renu. Takie zabiegi są oczywiście uzasadnione walorami estetycznymi, ale czy to wciąż jest dokument...?

Jak płynna jest granica między dokumentem a sztuką wyjaśnia Andre Rouille, którego książka podejmuje ten istotny, z punktu widzenia odbiorcy, problem. Najważniejszym wnioskiem francuskiego pisarza jest wyraźny podział między „sztuką fotografów” i „fotografią artystów”. To swoiste „przymierze sztuki-fotografii” skłania do wyodrębnienia dwóch dziedzin w tej materii. - Fotografia, która przez długi czas była uważana jedynie za narzędzie, z którego się korzysta, obecnie można podziwiać w galeriach i muzeach jako dzieło sztuki samo w sobie.

Fot. 1

Pojawia się w momencie rozkwitu wielkich metropolii, ekonomii monetarnej, industrializacji i demokracji. Była zatem z początku obrazem społeczeństwa kupieckiego, najlepiej potrafiła je udokumentować i aktualizować jego wartości. O ile jednak odpowiadała nowoczesnemu przemysłowemu społeczeństwu, to dziś ciężko jej spełnić wszystkie potrzeby społeczeństwa informacji, bazującego na sieci cyfrowej – uzasadnia swoją koncepcję wykładowca Uniwersytetu w Paryżu.

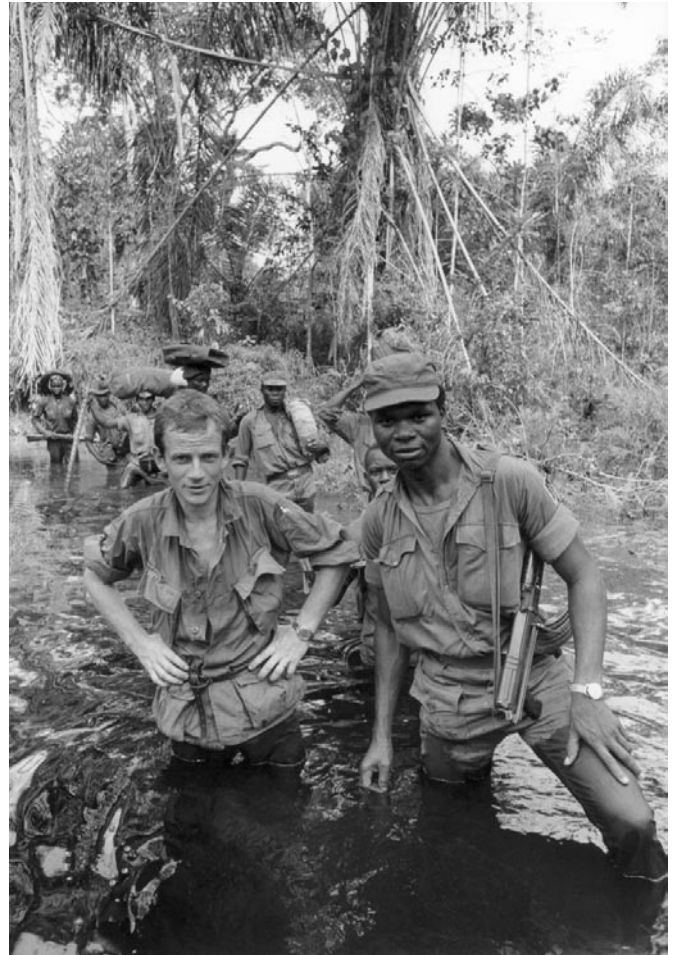
Fot. 2

Fotografia stopniowo zdobywała coraz większe pole na płaszczyźnie sztuk plastycznych i zaczęto w końcu traktować przekazy fotograficzne jako dzieła sztuki na równi z malarskimi, rzeźbiarskimi czy graficznymi. W obrębie tej dziedziny wyodrębniły się dwa nurty obrazowania – fotografia wizualna i kreacyjna. Już sama nazwa tego drugiego wskazuje na artystyczny charakter kierunku. O ile obrazowanie wizualne zakłada „tylko” wykorzystanie zastanej rzeczywistości, której autor dopiero nadaje znaczenie przez subiektywny kadr, stopień naświetlenia, to fotograficy kreacyjni sami decydują i tworzą rzeczywistość, a tę realistyczną traktują jedynie jako swego rodzaju medium, które pozwoli jedynie dodać autentyczności przekazowi.

Fotografia dysponuje tak silną formą przekazu, że dąży wręcz do paradoksu. Otóż jedno zdjęcie może zawierać w sobie znacznie więcej treści, niż niejedyn dłuższy tekst. Chwila zamrożona w kadrze, wciśnięcie spustu migawki i... Interpretacja należy już do odbiorcy. Jednak od fotografa zależy, w którym kierunku pójdzie owa konkretyzacja obrazu. To fotografik prowadzi za rękę, oprowadza po swojej fotografii. Dla największych mistrzów, takich jak Chris Niedenthal, Zofia Nasierowska, Ryszard Horowitz, Herb Ritts, Annie Leibowitz czy Richard Aedon magią fotografii nie są doskonałe obiektywy, cyfrowa ciemnia czy najdroższe korpusy. Oni widzą tę sztukę przez pryzmat emocji, to one nadają fotografii sens, zonglując barwami czy też pozostawiając czerń i biel. Dobra fotografia to taka, która przemawia do odbiorcy, subtelnie balansuje między sercem a rozumem, dookreślając jedynie myśli obrazem, światłem, cieniem. Niejako potwierdzeniem takiej tezy są słowa jednego z najbardziej cenionych na świecie reportażystów XX wieku, Dona McCullina, „Fotografia nie jest związana z patrzeniem, lecz z czuciem. Jeżeli nie czujesz nic w tym na co pa-

trzysz, nigdy nie uda ci się sprawić, aby ludzie patrząc na twoje zdjęcia cokolwiek odczuwali.”

Dzisiaj najchętniej „pstrykanymi” obiektami są czerwone biedronki w maksymalnym przybliżeniu, nowe typsy Agnieszki, pierwsze kroki małego Kajtka czy „portret” do „naszej klasy”. Na codzienne życie zwyczajnie brakuje miejsca na karcie pamięci. No bo i po co to fotografować, gdzie i komu pokazać. Do wysłania też się nie nadaje... Zwykły, kolejny dzień, pani Kazia zmywa klatkę schodową, śmieciarka opróżnia kubły ze śmieci, pan Czesiek już zaczyna drugie wino, Kaja „surfuje” z laptopem w rękę, dzieci bawią się w kałuży wody, rozbita szyba w wiacie przystanku, pani Grażynka uśmiecha się w sklepie nabiałowym... Dzisiaj to są mało istotne elementy, wszyscy widzą takie rzeczy codziennie. Ale za kilka dni nie będzie już dziś, a za kilkanaście lat, kilkadziesiąt, gdy laptopy zajmą miejsce w jednym rzędzie z pralką Franią, kasetą magnetofonową czy maszyną do pisania, najbardziej pożądanymi właśnie będą te, zwyczajne zdjęcia...

Fot. 3

Fot. 1. Najstarsza zachowana fotografia, czyli heliografia Nicéphora Niepce'a z 1826 roku, przedstawiająca widok z jego pracowni, źródło: www.wikimedia.org

Fot. 2. Andreas Gursky, Rhein II, źródło: www.wikimedia.org

Fot. 3. Don McCullin, żołnierze plemienia Ibo w czasie wojny w Biafrze (1968), źródło: www.chezhiggins.typepad.fr

Pierwsze kontrole kąpielisk

Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim, potem kąpielisko OSiR w Suchedniowie, a zaraz za nim Baza TKR w Sędziszowie - tak, podobnie jak w roku ubiegłym, wygląda pierwsza trójka najlepszych kąpielisk po wstępnych kontrolach w konkursie wojewody Bożentyny Pałki-Koruby.

Zwycięzca pierwszego etapu kontroli - Ośrodek „Gutwin” w Ostrowcu Św. na 20 możliwych punktów zdobył ich aż 19,42, drugi w klasyfikacji OSiR w Suchedniowie uzbierał na swoim koncie 18,77 punktu, a zajmującej trzecią lokatę, Bazie TKR w Sędziszowie przyznano 18,38 punktu.

Kontrole, które trwały od minionej środy były pierwszymi w ramach konkursu wojewody na „Najbezpieczniejsze i najlepiej zorganizowane kąpielisko do sezonu letniego 2009 w regionie świętokrzyskim”. Komisja konkursowa, w której skład oprócz przedstawicieli wojewody, wchodzi reprezentanci Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Sanepidu oraz Polskiego Radia Kielce zwracała uwagę na zapewnienie bezpieczeństwa korzystających z wypoczynku i kąpeli oraz poprawną organizację kąpieliska, zabezpieczenie ratownicze wraz z nieodzownym sprzętem do bezpośredniego ratowania życia, a także zabezpieczenie logistyczne w postaci zapewnienia dostępu do sanitariatów, pryszniców, obiektów rekreacyjnych i gastronomii.

Kolejne kontrole, po których wystawione zostaną łączne i zarazem ostateczne noty, będą odbywać się w sierpniu.

Świętokrzyskie „Orliki”

Przynajmniej dwadzieścia pięć obiektów sportowych powstanie łącznie w regionie świętokrzyskim w ramach rządowego programu „Moje boisko - Orlik 2012”. Umowy z beneficjentami projektu podpisała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Program ogłoszony przez Ministerstwo Sportu i Turystyki przewiduje pomoc samorządom w budowie kompleksów sportowych składających się z boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem, boiska wielofunkcyjnego do gry w koszykówkę, piłkę ręczną, siatkówkę czy tenisa ziemnego. Taki obiekt musi także posiadać budynki z szatniami i sanitariatami. Projekt realizowany jest ze środków rządowych, samorządu województwa oraz własnych samorządu gminy. Ze strony rządowej, w ubiegłym roku, dla województwa świętokrzyskiego została przyznana kwota w wysokości 4.329 tys. zł, tj. po 333 tys. zł na gminę, natomiast strona samorządowa łącznie zobowiązała się do wydatkowania na ten cel środków w wysokości 8.658 tys. zł. W tym zarząd Województwa Świętokrzyskiego 3 399,2 tys. zł. tj. po 242,8 tys. zł na gminę.

Wojewoda otwiera boisko w Smykowie

W zeszłym roku do programu przystąpiło 11 gmin z całego regionu. Obiekty sportowe do tej pory powstały już m.in. w Bielinach, Busku-Zdroju i Strawczyni. Na rok 2009 zaplanowano wybudowanie kolejnych co najmniej 14 kompleksów. Boisk w ramach programu doczekamy się m.in. w Kielcach, Starachowicach i Bodzentynie.

Zapewnienia o ciągłej realizacji programu przywiózł do Kielc wiceminister sportu Tomasz Półgrabski, który podczas konferencji z wojewodą podsumował dotychczasowe działania w ramach projektu oraz spotkał się z samorządowcami z naszego regionu, z którymi rozmawiał na temat możliwości jakie stwarzają dla lokalnych samorządów ministerialne projekty.

Wieści z urzędu

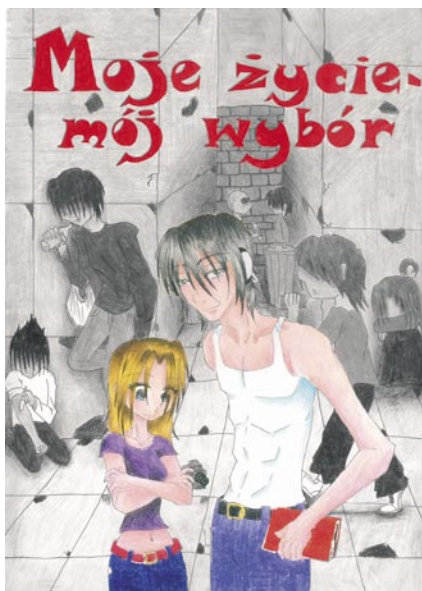
Jedna z najlepszych

Świętokrzyska Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego, której przewodniczy wojewoda, pracowała w ubiegłym roku najlepiej od momentu powstania i jest jedną z najlepszych w kraju - tak wynika z raportu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego w 2008 roku pracowała najintensywniej od początku swojego powstania - wyrażając opinie w ważnych kwestiach społecznych i gospodarczych. Z dużym zaangażowaniem podejmowała także rolę mediatora w zgłaszanych do rozpatrzenia kwestiach konfliktowych. W tym okresie zarysowały się stałe obszary zainteresowania i monitorowania przez partnerów społecznych takich sfer, jak: transport publiczny, ochrona zdrowia, polityka społeczna i rynek pracy. Pojawiły się również nowe obszary, jak rolnictwo, czy środki unijne jako szansa rozwoju gospodarczego województwa.

Bardzo dobrze prezentują się także statystyki - dla porównania kiedy świętokrzyska WKDS odbyła 10 posiedzeń, w tym samym czasie małopolska jedynie 5. Na ostatnim posiedzeniu WKDS w 2008 r. już pojawiły się propozycje tematów pracy w 2009 roku. Teraz WKDS skupia się na monitorowaniu sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim.

„Moje życie - mój wybór”

spektakl teatralny „Moje życie - mój wybór” autorstwa Mirosława Falkiewicza, przygotowany przez uczniów III L.O. im. C. K. Norwida w Kielcach.

Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach, wspólnie z Wojewodą Świętokrzyskim i Kuratorem Oświaty, zainicjował nowatorską formę profilaktyki „wychowanie poprzez sztukę”. Celem projektu jest stworzenie w środowisku młodzieży mechanizmów

Wojewoda wręczyła nagrody laureatom konkursu na najlepszy plakat do spektaklu „Moje życie - mój wybór”. W konkursie brali udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a zadaniem jego uczestników było zaprojektowanie autorskiego plakatu, który może być wykorzystany w kampanii promującej

sprzeciwu wobec zjawisk przemocy, alkoholizmu, narkomanii i nietolerancji.

Zdaniem pomysłodawców projektu, najlepszą formą przekazu, która mocno zapada w pamięć, pozwala na refleksję i zachęca do dyskusji jest sztuka, a w szczególności teatr.

Komisja konkursowa oceniła przygotowane prace, zwracając szczególną uwagę na rozwiązania graficzne, które stanowić miały o promocji spektaklu, promowanie w temacie plakatu zdrowego stylu życia oraz ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz na umiejętność uwrażliwienia młodzieży na zagrożenia uzależnieniami i walkę z patologiami społecznymi.

„Super nagrodę” przyznano VIII LO im. H. Sienkiewicza przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 15 z Oddziałami Integracyjnymi w Kielcach. Pierwsze miejsce w konkursie zajęła Grażyna Rogalska (VIII LO im. H. Sienkiewicza), a wyróżnieniami uhonorowano Martynę Janusz z V LO im. Ks. P. Ściegiennego w Kielcach oraz Katarzynę Kardasińską z VIII LO im. H. Sienkiewicza.

Wiceminister mówił o planie

Plan antykryzysowy był tematem konferencji prasowej z udziałem wiceministra gospodarki Rafała Baniaka. Spotkaniu przewodniczyli wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz wicewojewoda Piotr Żołądek.

Pakiet został sformułowany przez tzw. komisję trójstronną. Zawiera on plan stabilności i rozwoju, który ma na celu wzmocnienie gospodarki polski wobec światowego kryzysu finansowego. - Chodzi o wypracowanie realnych rozwiązań, które będą służyć ochronie miejsc pracy i stabilności finansów oraz gospodarki - powiedział wiceminister.

Plan antykryzysowy powstał 13 marca i dedykowany jest wszystkim województwom odpowiednio do zaistniałych potrzeb. Jak podkreślił wiceminister Baniak, pakiet wychodzi naprzeciw zagrożonym przedsiębiorstwom i ich pracownikom. Wartość pakietu antykryzysowego szacuje się na 91 mld zł. Zakłada on m.in. większą dostępność kredytów dla przedsiębiorstw poprzez wzrost limitu poręczeń i gwarancji oraz przyspieszenie inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Z Unią na Ty

Parlament Europejski (cz. 1)

Parlament Europejski jest instytucją międzynarodową, której członkowie wybierani są co pięć lat w powszechnych wyborach bezpośrednich. Do głosowania uprawniony jest każdy obywatel Unii Europejskiej zarejestrowany jako wyborca. Parlament Europejski ma trzy siedziby: w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu. Składa się z 785 posłów, wybranych w państwach członkowskich UE, proporcjonalnie do liczby mieszkańców każdego kraju, minimalnie – 5 maksymalnie - 99 (z Polski - 50).

Posłowie są członkami grup politycznych, do których wstępują w zależności od poglądów politycznych, bez względu na narodowość. Niektórzy posłowie nie należą do żadnej z grup politycznych – są to posłowie niezrzeszeni. Obecnie w PE funkcjonują następujące grupy polityczne: Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) i Europejskich Demokratów, Grupa Socjalistyczna, Grupa Porozumienia Liberalów i Demokratów na rzecz Europy, Grupa Unii na rzecz Europy Narodów, Grupa Zielonych/Wolne Przymierze Europejskie, Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej/Nordycka Zielona Lewica, Grupa Niepodległość/Demokracja oraz Grupa Tożsamość, Tradycja i Suwerenność

Grupy określają własną organizację wewnętrzną, powołują przewodniczącego, prezydium i Sekretariat. Do ich utworzenia potrzeba 20 posłów reprezentujących przynajmniej 1/5 państw członkowskich. Zabronione jest przystępowanie do kilku grup politycznych.

W celu przygotowania prac posiedzeń plenarnych PE posłowie przydzielani są do stałych komisji. Każda z 20 komisji składa się z 28 – 86 posłów. Skład polityczny komisji odzwierciedla skład Parlamentu. Posiedzenia komisji parlamentarnych są jawne i odbywają się raz lub dwa razy w miesiącu w Brukseli. W komisjach posłowie opracowują projekty legislacyjne i sprawozdania z własnej inicjatywy, wprowadzają poprawki i głosują nad nimi, analizują propozycje Komisji i Rady.

W Parlamencie Europejskim funkcjonują również delegacje utrzymujące stosunki z parlamentami państw, które do Unii Europejskiej nie należą. W PE istnieją 34 delegacje, w skład każdej delegacji wchodzi około 15 posłów.

Prace Parlamentu Europejskiego prowadzone są we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej, tj. od rozszerzenia UE w 2007r. i nadania statusu oficjalnego językowi irlandzkiemu - 23. Wszystkie dokumenty pojawiające się na sesjach plenarnych powinny być przetłumaczone na 21 języków. Parlament zapewnia również obsługę w zakresie tłumaczeń ustnych, tak, by każdy parlamentarzysta miał możliwość wypowiedzenia się w ojczystym języku.

Bezpieczny transport

Dokładnie 1 października 2002 r. pierwszych 80 inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego rozpoczęło pracę na drogach całej Polski. Utworzenie tej wyspecjalizowanej służby wynikało z konieczności zapewnienia uczciwej konkurencji w transporcie drogowym, poprawy bezpieczeństwa ruchu i ochrony środowiska. Powołanie Inspekcji to także realizacja jednego z wymogów akcesyjnych Unii Europejskiej i gwarancja wiarygodności Polski jako państwa graniczącego z Unią i ubiegającego się wówczas o członkostwo we Wspólnocie.

W organizowaniu Inspekcji uczestniczyli eksperci z Francji i Niemiec, którzy doradzali w sprawie określenia zakresu zadań i organizacji tej instytucji, szkolenia kandydatów i wdrożeniu środków informatycznych. W październiku 2004 r. Inspekcja przystąpiła do Europejskiej Kontroli Drogowej, międzynarodowej organizacji zrzeszającej obecnie 10 państw Unii.

Zadania Inspekcji na terenie naszego województwa wykonuje Wojewoda za pośrednictwem Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego, który kieruje działalnością Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Kielcach. W jednostce zatrudnionych jest 34 pracowników. Siedziba Inspektoratu znajduje się przy ul. Zagnańskiej 232, utworzone zostały też oddziały w Opatowie oraz Jędrzejowie.

Do zadań Inspekcji należy kontrola dokumentów związanych z wykonywaniem transportu drogowego lub przewozów na potrzeby własne, kontrola dokumentów przewozowych związanych z wykonywaniem transportu drogowego oraz kontrola ruchu drogowego w zakresie transportu (a w tym stanu technicznego pojazdów, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze, a także używania przyrządów kontrolno-pomiarowych). Inspektorzy mogą m.in. sprawdzać naruszenia wymagań ochrony środowiska oraz stan trzeźwości kierującego, przestrzeganie przepisów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu i obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy, a także przestrzeganie zasad przewozu towarów niebezpiecznych. Mogą też kontrolować rodzaj używanego paliwa w samochodzie.

Kontrole te przyczyniają się do wzrostu poziomu przestrzegania obowiązujących przepisów, co wpływa na poprawę bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym. Mają one również wpływ na poprawę stanu technicznego pojazdów ciężarowych i autobusów poruszających się po polskich drogach. Inspektorat w Kielcach pracuje od poniedziałku do piątku, w godz. 7.30 -15.30. Dokładne informacje o jednostce można znaleźć na stronie internetowej www.witd.kielce.pl.

90-lecie powstania policji

Policja Państwowa obchodzi w tym roku swój jubileusz. W ogólnopolskiej konferencji naukowej „Policja Państwowa w latach 1919 – 1945”, zorganizowanej w ramach obchodów 90. rocznicy jej powstania wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Uroczystość odbyła 19 czerwca w Muzeum Narodowym w Kielcach i była jednym z elementów obchodów 90. rocznicy powstania policji państwowej w Polsce. - *Zawód policjanta to zaszczyt, ale też ogromna odpowiedzialność. Wymaga poświęceń, wyrzeczeń i ryzyka. W ostatnich latach przed Policją stanęło wiele nowych wyzwań: terroryzm i nieustannie przybierająca na sile przestępczość zorganizowana. Z tym wszystkim radzicie sobie znakomicie. Dziękując wszystkim świętokrzyskim policjantom za dotychczasową ofiarną pracę, żywię przekonanie, że kolejne dni Waszej służby będą przebiegały spokojnie i bezpiecznie* – powiedziała wojewoda.

Za datę powstania policji państwowej uważa się 24 lipca 1919 roku. Wtedy połączono istniejące formacje Milicji Ludowej z komunalną. Według ustawy z 1919 roku, policja miała być państwową organizacją służby bezpieczeństwa, które j główne zadanie stanowiła ochrona bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego. Wówczas funkcjonariusze uczestniczyli także w budowie państwa polskiego. W 1920 i potem w 1939 roku zgłaszali się do wojska. Wielu policjantów, wśród nich także kielczan, zostało zamordowanych w Miednoje czy Katyniu.

W kieleckich uroczystościach uczestniczyli parlamentarzyści, przedstawiciele władz województwa oraz wszystkich służb mundurowych w regionie.

„Ognista Kula 2009”

Uruchomieniem syren alarmowych we wszystkich gminach powiatu koneckiego i skarżyskiego rozpoczęły się dzisiejsze wojewódzkich służb bezpieczeństwa „Ognista Kula 2009”. Manewrom przyglądała się wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Ćwiczenia były największą w tym roku tego typu akcją połączonych sił Państwowej Straży Pożarnej, policji oraz oddziałów ratownictwa medycznego. Odbyły się one na terenie rozlewni gazu „Gaspol” w Stąporkowie. W manewrach wzięło udział prawie 300 osób, kilkadziesiąt samochodów bojowych i ratunkowych, dwa samoloty gaśnicze i śmigłowiec Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Celem ćwiczeń było sprawdzenie procedur obowiązujących podczas zagrożenia oraz doskonalenie umiejętności ratowników.

Wojewoda, dziękując za udział wszystkim służbom, zwróciła uwagę na szczególnie charakter manewrów. - *Chodzi o wypracowanie takich procedur, które pozwolą nam zachowywać się w sposób skuteczny w przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprzewidzianych i groźnych*

zdarzeń. Podobne akcje należy przeprowadzać możliwie jak najczęściej, bo wtedy będziemy zdecydowanie sprawniejsi wtedy, kiedy naprawdę będziemy musieli zmierzyć się z zagrożeniem – powiedziała wojewoda.

Kulturalny eksport

Małgorzata Stępnik

„Pasja zawodem, zawód pasją”. Tak dziś postrzega fotografię Małgorzata Stępnik. Jest absolwentką Liceum Plastycznego w Kielcach i Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Ale to czas spędzony w „Plastyku” uważa za początek swojej artystycznej przygody. Ciepło wspomina do dzisiaj pierwsze szlify, które zdobywała pod okiem Henryka Papierniaka.

- Pięć lat spędzonych w pracowni malarstwa przy profesorze, jego dobre słowo i wyróżnione przez niego prace na konkursy malarskie dały mi mocny fundament i wiarę, że mogę iść dalej i rozwijać się artystycznie – wspomina artystka. Jeśli dołożyć do tego zainteresowanie fotografią i zajęcia na kółku fotograficznym, nie dziwnym jest, że Małgorzata Stępnik spróbowała swoich sił na ASP w Poznaniu na Wydziale Edukacji Artystycznej, w pracowni fotografii multimedialnej i pracowni rysunku i malarstwa. Skutecznie. Wróciła do rodzinnych Kielc i zaczęła pracę w charakterze fotoreportera.

Prawie siedmioletnia działalność na tym polu pozwoliła zgłębić tajniki pracy fotografa. Bywała wielu miejscach, doskonaliła swój, i tak już bogaty, warsztat. Plenery fotograficzne, wystawy indywidualne i zbiorowe – to wszystko już jako niemal pięcioletnia członkini Związku Polskich Artystów Fotografów.

- Najbliższa jest mi fotografia przedmiotu – określa swoje zainteresowania artystka. - Fotografuję różne obiekty: filizanki, listy, małe drobiazgi, które pochowane gdzieś głęboko w szufladach bliskich mi osób, przywodzą różne wspomnienia, emocje, myśli. Uważam, że przedmioty, rzeczy osobiste mówią wiele o człowieku. Mówią jacy jesteście, jacy byliśmy – dodaje.

Na co dzień Małgorzata Stępnik wykonuje wiele sesji zdjęciowych dla firm i wydawnictw. Wraz z siostrą realizują wspólne projekty związane z modą. W styczniu tego roku strona internetowa Małgorzaty Stępnik została wyróżniona tytułem „strona miesiąca” w konkursie tygodnika „Wprost” na Złotą Stronę i walczy teraz o główny laur. - To miłe, że w bogatym świecie Internetu ktoś dostrzegł moje zdjęcia - mówi dumnie artystka.

www.malgorzastepnik.com

Fotografia: „Maski” - z cyklu „Dziennik przedmiotu”

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Jaskinia „Raj”

Położona w pobliżu Chęcina jaskinia „Raj” to jedna z najbardziej znanych atrakcji turystycznych Gór Świętokrzyskich i jedna z najpiękniejszych jaskiń krasowych naszego kraju. Została odkryta w latach 1963-64, po jej zabezpieczeniu i przeprowadzeniu badań naukowych udostępniono ją turystom w roku 1972.

Jaskinia zachwyca bogactwem i różnorodnością kalcytowych form naciekowych. Występują tutaj skupiska stalaktytów o unikatowym na skalę światową zagęszczeniu. Korytarze jaskini wytworzone zostały w wapieniach środkowego dewonu, które ok. 360 milionów lat temu powstały na dnie płytkiego morza. Rozwój jaskini zachodził w kilku etapach, głównie pod koniec trzeciorzędu i w czwartorzędzie.

Długość trasy turystycznej wynosi 180 metrów i rozpoczyna się w pawilonie, gdzie można obejrzeć wystawę muzealną – m.in. znalezione w namulisku krzemienne narzędzia pracy człowieka neandertalskiego (zamieszkującego jaskinię ok. 50.000 lat temu) oraz szczątki prehistorycznych zwierząt. Odtworzono także obozowisko rodziny neandertalskiej z postaciami naturalnej wielkości.

Do wnętrza jaskini prowadzi sztuczna sztolnia, tuż za nią znajduje się obszerna Komora Wstępna łącząca trzy ciągi korytarzy jaskini. W górnej części komory usytuowany był otwór, którym odkrywcy dostali się do jaskini. Kolejna - Komora Złomisk - jest największą salą w jaskini. Są tu ogromne głazy, które oderwały się od stropu, a później zostały pokryte naciekami. Następnie tunel rozszerza się i przechodzi do Sali Kolumnowej, w której znajdują się pełne uroku kolumny naciekowe i stalaktyty, a w ścianach liczne skamieniałości koralowców. Wielką rzadkością są pizoidy (luźne nacieki w kształcie kulek, czyli tzw. perły jaskiniowe). Następna Sala Stalaktytowa to setki stalaktytów w różnych stadiach rozwoju. Stalagmity oraz nacieki zespolone tworzą ciekawe formy, np. kolumnę naciekową zwaną „Pagodą”. Kolejnym fragmentem jaskini jest Sala Wysoka ze stropem - 8 m ponad poziomem chodnika. Pętlę trasy turystycznej zamyka Komora Wstępna.

Kilka „jaskiniowych” liczb: długość naturalnych korytarzy - 240 m, temperatura we wnętrzu jaskini 8-10 °C, wilgotność powyżej 95%.

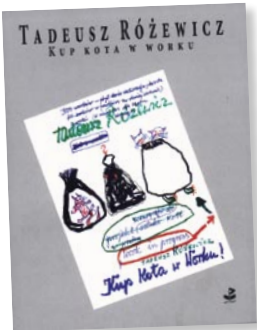
Więcej: www.jaskiniaraj.pl

Warto przeczytać

Tadeusz Różewicz

Kup kota w worku

*Czuję się uczniem,
Który codziennie zdaje egzamin
Z lepszym lub gorszym skutkiem.*
T. Różewicz

Książkę otrzymałam na uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa dla Mistrza Różewicza. Sama uroczystość to wspaniałe spotkanie z człowiekiem, który nie poddaje się

żadnym schematom, a młodzieńcze, radosne, nieco żartobliwe spojrzenie zadaje kłam wszelkim przepływom czasu. „Kup kota w worku” jest najnowszą pracą poety-pisarza. Jak zwykle u Różewicza zaskakującą, niepokojącą, niebanalną. Różewicz powraca do swoich humorystycznych korzeni, do parodii i półuśmiechów.

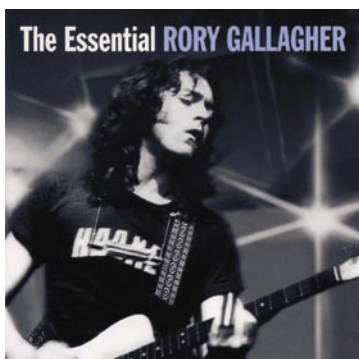
Ta parodia i pastisz dotyczy zarówno produktów popkultury, jak i fascynacji filozoficznych Różewicza - mowa o Derridzie.

Książka składa się z wierszy, prozy, parodii, humorerek. Część to parodia blogu nastolatki, inna dotyczy prozy Masłowskiej, a jeszcze inna Kornela Filipowicza. Wszystko z całym popkulturowym kontekstem - internetem, językiem ulicy, tekstami z blogów, gazetową nowo-mową. Różewicz przeciwstawia się hipermarktowemu przepisowi na życie - „zjedz jajecznicę, poczytaj sobie na zimno, albo na niskich obcasach, idź spać”. W świecie Różewicza Formy porządkuje Kartoteka. Do tego cały tomik okraszony suto rysunkami i prawie didaskaliami Autora. Do wystawienia.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wicewojewoda Świętokrzyski

Warto posłuchać

Facet z gitarą

„Fajny facet z gitarą” - na artykuł pod takim tytułem natknąłem się niegdyś przeglądając muzyczną prasę. Zachęcony sięgnąłem ponownie po nagrania bohatera tego artykułu, wirtuoza gitary, świetnego wokalisty i kompozytora, irlandzkiego muzyka Rory Gallaghera. Także fajnego faceta, bo opinie o Rory'm, jakie wygłaszali jego znajomi potwierdził rodak artysty, Bono, lider zespołu U2, który: „Był jednym z dziesięciu najlepszych gitarzystów świata, ale ważniejsze jest to, że był jednym z dziesięciu najfajniejszych facetów, jacy kiedykolwiek chodzili po ziemi”.

Facet z gitarą... Jest kilka gitar, jakie na trwałe zapisały się w historii muzyki. Wyliczmy tu „Lucille” B.B. Kinga, Blackie-Strat Erica Claptona, Gibsona Les Paula Marka Knopflera czy też instrumenty, które Jimi Hendrix palił podczas koncertów. Jedną z tych słynnych gitar jest też na pewno wysłużony Fender Stratocaster z 1961 roku, na którym Gallagher wyczarowywał swe niesamowite riffy - jego ulubiony i nieodłączny instrument, podniszczony i obdarty z lakieru.

Facet z gitarą... Jest kilka gitar, jakie na trwałe zapisały się w historii muzyki. Wyliczmy tu „Lucille” B.B. Kinga, Blackie-Strat Erica Claptona, Gibsona Les Paula Marka Knopflera czy też instrumenty, które Jimi Hendrix palił podczas koncertów. Jedną z tych słynnych gitar jest też na pewno wysłużony Fender Stratocaster z 1961 roku, na którym Gallagher wyczarowywał swe niesamowite riffy - jego ulubiony i nieodłączny instrument, podniszczony i obdarty z lakieru.

Rory Gallagher, trochę ostatnio zapomniany (poza rodzinnym krajem) artysta, urodził się w irlandzkim Ballyshannon w roku 1948, zmarł przedwcześnie, 47 lat później. W 1966 r. założył bluesowo-rockowe trio Taste, a od 1971 r. występował solo. Dał się poznać jako oryginalny interpretator i twórca bluesa, zachwycający znakomitą techniką gry na gitarze. Sprzedał na całym świecie ponad 30 milionów płyt. Jednakże uznanie fanów zyskał dzięki pełnym żywiołu, emocjonalnym występom na żywo, podczas których wspaniale i spontanicznie improwizował - tu zachęcam do posłuchania koncertowego albumu „Irish Tour '74”, nie mówiąc już o świetnym zestawie koncertów z festiwalu w Montreux, wydanych kilka lat temu na podwójnym DVD. Blues-rockowe nagrania Rory'ego Gallaghery, charakteryzujące się ciepłym głosem i gitarową wirtuozerią, to „górną półką” tego rodzaju muzyki. Trudno jest też wskazać najlepszą jego płytę - choć najpopularniejszymi wśród fanów są „Tattoo”, „Deuce”, „Calling Card” czy „Top Priority”. Cała twórczość irlandzkiego muzyka dowodzi, że Rory Gallagher solidnie zapracował sobie na miano jednego z najwybitniejszych białych gitarzystów bluesowych wszech czasów.

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

III Ogólnopolski Festiwal Bluesowo-Rockowy im. Miry Kubasińskiej

10 – 12 lipca

Miejsce: Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim
Informacje: 041 247 65 80

Pierwszego dnia wystąpią ubiegłoroczni laureaci Konkursu Młodych, m. in. Kruki oraz zespół Aaron. W kolejnym dniu zmagać się będą zespoły muzyczne, biorące udział w Konkursie Młodych Wykonawców. Każdy zaprezentuje dwa utwory własne i utwór z repertuaru Miry Kubasińskiej. Wykonawców oceniać będzie powołane przez organizatora jury (Martyna Jakubowicz, Piotr Nalepa, Robert Lubera). Gwiazdą wieczoru będzie Piotr Nalepa z programem „Breakout Tour”. Tegoroczną edycję festiwalu zamknie zespół KULT.

Gonitwy husarskie

18 – 19 lipca

Miejsce: Zamek Krzyżtopór w Ujeździe
Informacje: 041 354 23 97

Z cyklu weekendowych prezentacji historycznych – „gonitwy husarskie”, która nawiązuje do okresu świetności zamku w XVII wieku.

Festiwal Chopinowski w Kurozwękach

19 – 26 lipca

Miejsce: Zespół Pałacowy w Kurozwękach
Informacje: 015 866 72 71

To już druga edycja festiwalu w Kurozwękach. Wspólna inicjatywa Stowarzyszenia Miłośników i Przyjaciół Kurozwęk oraz Zespołu Pałacowego w Kurozwękach skierowana jest specjalnie do koneserów oraz amatorów muzyki klasycznej.

Bezpłatne warsztaty fotograficzne

20 lipca, godz. 10

Miejsce: Galeria Fotografii ZPAF-BWA, Kielce, ul. Planty 7
Informacje 041 344 76 36

„Mali odkrywcy – wielkie możliwości” – pod tą nazwą kryją się wakacyjne warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży. Organizowane po raz trzeci przez Świętokrzyski Okręg Związku Polskich Artystów Fotografików i Biuro Wystaw Artystycznych w Kielcach w ramach programów kulturalnych finansowanych przez Urząd Miasta Kielce. Warsztaty odbywać się będą w trzech turnusach: I turnus od 20 do 23 lipca, II turnus od 27 do 30 lipca, III turnus od 3 do 6 sierpnia

Koncert artystów Sceny Autorskiej „Studio”

31 lipca, godz. 21

Miejsce: Scena letnia Kieleckiego Centrum Kultury
Informacje: 041 344 40 32

Wędrowka po muzycznych stylach i formach, inteligentna zabawa i chwile zamyśleń, czyli po prostu największe przeboje Sceny Autorskiej STUDIO. W koncercie udział wezmą m.in. Ilona Sojda, Marta Solecka, Sylwia Gawłowska, Krzysztof Korban, Radosław Kupis.

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Pierogi z buraków

Składniki:

Nadzienienie - 1 średni burak cukrowy, 3 kwaśne jabłka, 2 garście suszonych śliwek, sól, cynamon.

Buraki ugotować i zetrzeć na drobnej tarce, jabłka usmażyć, dodać szczyptę cynamonu, śliwki namoczyć, osuszyć i drobno posiekać, 2 łyżki mąki przyrumienić na patelni. Wymieszać wszystkie składniki, posolić do smaku.

Ciasto - około 1 kg mąki, 1 jajko, 1/4 kostki masła, woda, olej do smażenia.

Sposób przyrządzenia:

Z mąki, jajka, masła i wody zagnieść niezbyt twarde ciasto. Rozwałkować ciasto i wycinać krążki szklanką, nakładać przygotowany farsz i zlepiać pierogi. Przygotowane pierogi smażymy w głębokim tłuszczu. Podajemy na gorąco.

Klops pieczony

Składniki:

1 kg mięsa wieprzowego 20 dag bułki, 10 dag cebuli, 2 jajka do mięsa, 3 jajka ugotowane na twardo, 7 dag tłuszczu, sól, pieprz, papryka, majeranek, bazylija, jałowiec.

Sposób przyrządzenia:

Do mielonego mięsa dodać namoczoną i odcisniętą bułkę, podsmażoną cebulkę, jajka. Przyprawić solą, pieprzem, papryką i majerankiem. Wyrobić na jednolitą masę. Ugotowane jajka obrać i przekroić na połówki. Stolnicę zwilżamy wodą lub rozkładamy pergamin. Wykładamy masę mieloną, rozplaszczamy, nadając jej kształt prostokąta. Pośrodku wzdłuż dłuższego boku układamy połówki ugotowanych jaj. Rękami zwilżonymi w wodzie zwijamy brzegi i formujemy wałek. Układamy klops na blasze posmarowanej tłuszczem. Na wierzchu posypujemy obficie majerankiem, bazylią, rozartym jałowcem i pieczemy w gorącym piekarniku. Po upieczeniu klops studzimy i kroimy w plastry. Podajemy z surówką z kapusty kiszzonej.

Przepisy przygotowane przez Koło Gospodyń Wiejskich w Gojcowie, gm. Opatów.